

Respons

Palestina: Sikkerhetssituasjonen på Gazastripen med fokus på Beit Hanoun

- Generelt om sikkerhetssituasjonen på Gazastripen
- Spesifikt om sikkerhetssituasjonen i Beit Hanoun

Sikkerhetssituasjonen på Gazastripen

Etter at novemberkrigen (Operation Pillar Defence) på den Hamas-styrte Gazastripen i 2012 endte med en våpenhvileavtale med Israel, var sikkerhetssituasjonen relativt rolig og stabil i 2013, frem til volden igjen eskalerte i desember samme år.

Den 24. desember utførte israelske styrker en rekke luft- og artilleriangrep flere steder på Gazastripen etter at en palestinsk snikskyter hadde drept en israeler fra sivilforsvaret ved grensen (UN OCHA 2013b; Maan News 2014a). I et av de israelske angrepene ble en 3 år gammel palestinsk jente og tre av hennes slektninger drept.

Etter dette fulgte nye rakettutskytinger fra Gaza mot områder sør i Israel. Israelske styrker svarte på angrepene med luftskyts og artilleriild, både mot militære treningsleirer i Sør-Gaza, og mot åpne områder i nord (Rudoren 2013).

Palestinske rakettangrep mot Israel fortsatte de tre første månedene av 2014. Ingen israelere skal så langt i år ha blitt skadet eller drept, mens israelske angrep har drept 11 og såret 142 palestinere (UN OCHA 2014f). Til sammenligning ble totalt 6 palestinere drept og 83 såret i 2013 som følge av israelske angrep (UN OCHA 2013b; 2014f).

Israelske angrep rammer stort sett områder israelerne mener angrepene kommer fra, eller hvor gruppene de mener står bak, holder til. Som reaksjon på over 30 rakettangrep mot Israel i mars i år, angrep Israel 29 områder tilhørende Islamic Jihad i henholdsvis Rafah, Khan Younis og Jabalia (Martinez 2014).

Den 23. april 2014 var det derimot den nordlige delen av Gazastripen som ble rammet. Da ble 15 palestinere såret i et israelsk luftangrep i Beit Lahiya, vest for Beit Hanoun. Angrepet, som fant sted dagen etter at forsoningsavtalen mellom Hamas og Fatah ble proklamert, skal ha vært rettet mot to militsmedlemmer, men rammet også 13 sivile (PCHR 2014e).

Respons **Palestina: Sikkerhetssituasjonen på Gazastripen med fokus på Beit Hanoun**

De siste måneders voldseskalering i Gaza har bidratt til spekulasjoner om en ny militær konflikt mellom Hamas og Israel. Men dersom den nylig inngåtte forsoningsavtalen mellom Hamas og Fatah faktisk fører til en ny samlingsregjering, så kan det lede til en stans i raketangrepene fra Gaza. Det vil kunne avverge en ny storkonflikt med Israel. En samlingsregjering der Hamas deltar, kan imidlertid fremprovosere reaksjoner og en enda hardere linje fra Israel.

Foruten raketangrep foretar det israelske forsvaret også fra tid til annen militære raid på bakken inne på Gazastripen. I slike angrep, som gjerne foregår i grenseområdene, blir en del infrastruktur ødelagt (UN OCHA 2013a; 2014c; 2014d). Områder i sør har vært spesielt utsatt, og særlig har virksomhet knyttet til tunnelene fra Gaza til Egypt blitt hardt rammet.

Sikkerhetssituasjonen i Beit Hanoun.

Beit Hanoun ligger helt nord på Gazastripen, nær grensen til Israel. I dette distriktet ligger også Erez, som er den eneste åpne grenseovergangen mot Israel og Vestbredden for persontrafikk. Dette er derfor et risikoområde, og israelerne har, etter at de trakk seg ut av Gaza i 2005, etablert en sikkerhetssone (Access Restricted Areas) langs grensen, helt inn mot Beit Hanoun.

Det er ikke lov til å oppholde seg i sikkerhetssonen. Personer som oppholder seg der, risikerer å bli beskyttet av israelske styrker. Bredden på sikkerhetssonen er ikke markert og har variert fra periode til periode. Siden 21. mars 2013 har den vært på 300 meter, men i realiteten har israelerne, ifølge Palestinian Center for Human Rights (PCHR 2014d), angrepet personer som har beveget seg så langt som 1,5 km fra grensen.

Nittifem prosent av landarealet i sikkerhetssonen er jordbruksområder (PCHR 2014d). Foruten jordbrukere, hender det også at andre beveger seg i dette området for å samle metallbiter og annet de kan finne der, som enten kan brukes som byggemateriale eller selges som skrap. Ved Erez var det tidligere et stort fabrikkområde, en såkalt industriell sone, hvilket gjør dette til et interessant område for skraphandlere.

Både jordbrukere og andre som beveger seg i denne sonen, blir regelmessig beskyttet av israelske soldater. Det fremgår av OCHAs og PCHRs ukentlige rapporteringer om sikkerhetshendelser på Vestbredden og Gazastripen at det i år har vært en økning i antall angrep sammenlignet med 2013. I fjor ble 9 palestinere (av dem 5 sivile) drept, og 68 (av dem 66 sivile, inkludert 20 barn) såret i Gazas sikkerhetssoner til lands og til vanns (UN OCHA 2014a). I løpet av dette årets fire første måneder er 4 drept og 82 såret i Gazas grenseområder, ifølge PCHR (2014a; 2014c; 2014d; 2014). De aller fleste tilfellene har skjedd på land. I tillegg til dødsfall og personskader, har PCHR registrert tolv materielle ødeleggelser i de samme områdene som resultat av israelske angrep.

En av de alvorligste hendelsene fant sted 2. januar. Da åpnet israelske soldater ild mot en 16 år gammel gutt idet han gikk i retning mot grensegjerdet. Han befant seg 400 meter fra gjerdet da han ble skutt. Gutten døde på vei til sykehuset (UN OCHA 2014a).

En annen hendelse, som involverte langt flere personer, skjedde den 21. februar. Da ble tolv sivile, inkludert to barn og én journalist, såret da israelske styrker skjøt og kastet gassylindere på en gruppe unge menn som gikk mot grensegjerdet, øst for Jabalia, angivelig for å kaste stein på israelske soldater (PCHR 2014b).

Respons Palestina: Sikkerhetssituasjonen på Gazastripen med fokus på Beit Hanoun

I årets fire første måneder har PCHR (2014f) registrert 128 sikkerhetstilfeller i buffersonen, som beskytning, rakettangrep, arrestasjoner og ødeleggelse av eiendom, utført av israelske styrker.

Dette gjelder ikke kun i Beit Hanoun, men byens nærhet til Erez gjør den spesielt utsatt for sikkerhetshendelser i buffersonen. I den senere tid har ungdommer demonstrert mot Israel nær grensen, hvilket har ført til voldelige israelske motreaksjoner.

Som eksempler fra april i år kan følgende episoder trekkes frem: Den 30. april ble en 18 år gammel gutt såret da israelske styrker skjøt mot en gruppe palestinere som samlet skrap i dette området (UN OCHA 2014e; Maan News 2014c). Tre andre ble beskytt under tilsvarende forhold to dager tidligere (UN OCHA 2014d; Maan News 2014b). En annen palestiner ble beskytt under en demonstrasjon mot grenseregimet (UN OCHA 2014d).

Det forekommer tilsvarende angrep mot fiskere både innenfor og utenfor den tillatte fiskerisonen, som for tiden er på 3 nautiske mil. I perioder har sonen vært på 6 nautiske mil, mens den ifølge Oslo-avtalen skal være på 25 nautiske mil. Fra januar og ut april har PCHR (2014a; 2014c; 2014d; 2014f) registrert 68 sikkerhetshendelser langs Gazas kyststripe.

Beit Hanoun er et utsatt område på grunn av sin beliggenhet nær grensen til Israel. De som oppholder seg for nærme grensen, utsetter seg for reell fare.

Risikoen for israelske rakettangrep er derimot ikke større i Beit Hanoun enn andre steder.

Beit Hanoun er også til en viss grad utsatt for palestinske rakettangrep som ikke når frem til Israel. Den 12. mars ble en palestinsk kvinne drept og fem andre såret da et hus i Beit Hanoun ble truffet av et prosjektil skutt opp fra Gazastripen (UN OCHA 2014b). To hus ble ødelagt i dette mislykkede angrepet som var rettet mot Israel.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Martinez, M. (2014). Israel fires on 29 'terror sites' after rockets from Gaza hit populated areas. *CNN*. Tilgjengelig fra <http://edition.cnn.com/2014/03/12/world/meast/gaza-israel-violence/> [lastet ned 15. mai 2014]
- Maan News (2014a, 2. januar). Palestinian shot, injured by Israeli forces in north Gaza. *Maan News*. Tilgjengelig fra <http://www.maannews.net/eng/ViewDetails.aspx?ID=662209> [lastet ned 9. mai 2014]
- Maan News (2014b, 30. april). Palestinian shot, injured in northern Gaza. *Maan News*. Tilgjengelig fra <http://www.maannews.net/eng/ViewDetails.aspx?ID=694225> [lastet ned 9. mai 2014]
- Maan News (2014c, 28. april). Israeli soldiers shoot, injure 2 Palestinians in northern Gaza. *Maan News*. Tilgjengelig fra <http://www.maannews.net/eng/ViewDetails.aspx?ID=693398> [lastet ned 9. mai 2014]
- PCHR, dvs. Palestinian Centre for Human Rights (2014a, 18. februar). *Gaza Strip: Attacks in the border areas and their consequences*. Ramallah: PCHR. Tilgjengelig fra http://www.pchrgaza.org/portal/en/index.php?option=com_content&view=article&id=10124:gaza-strip-attacks-in-the-border-areas-and-their-consequences&catid=56:fact-sheets-&Itemid=18 [lastet ned 9. mai 2014]
- PCHR, dvs. Palestinian Centre for Human Rights (2014b, 27. februar). *Weekly Report On Israeli Human Rights Violations in the Occupied Palestinian Territory (20- 26 February 2014)*. Ramallah: PCHR. Tilgjengelig fra http://www.pchrgaza.org/portal/en/index.php?option=com_content&view=article&id=10148:weekly-report-on-israeli-human-rights-violations-in-the-occupied-palestinian-territory-20-26-february-2014-&catid=84:weekly-2009&Itemid=183 [lastet ned 9. mai 2014]
- PCHR, dvs. Palestinian Centre for Human Rights (2014c, 6. mars). *Gaza Strip: Attacks in the border areas and their consequences*. Ramallah: PCHR. Tilgjengelig fra http://www.pchrgaza.org/portal/en/index.php?option=com_content&view=article&id=10233:gaza-strip-attacks-in-the-border-areas-and-their-consequences&catid=56:fact-sheets-&Itemid=18 [lastet ned 9. mai 2014]
- PCHR, dvs. Palestinian Centre for Human Rights (2014d, 8. april). *Gaza Strip: Attacks in the border areas and their consequences*. Ramallah: PCHR. Tilgjengelig fra http://www.pchrgaza.org/portal/en/index.php?option=com_content&view=article&id=10238:gaza-strip-attacks-in-the-border-areas-and-their-consequences&catid=144:new-reports [lastet ned 9. mai 2014]
- PCHR, dvs. Palestinian Centre for Human Rights (2014e, 24. april). *Israeli Forces Target 2 Armed Group Members Wounding 13 Palestinian Civilians, Including 5 Children, in Beit Lahia in the Northern Gaza Strip*. Ramallah: PCHR. Tilgjengelig fra http://www.pchrgaza.org/portal/en/index.php?option=com_content&view=article&id=10261:israeli-forces-target-2-armed-group-members-wounding-13-palestinian-civilians-including-5-children-in-beit-lahia-in-the-northern-gaza-strip&catid=145:in-focus [lastet ned 9. mai 2014]
- PCHR, dvs. Palestinian Centre for Human Rights (2014f, 14. mai). *Gaza Strip: Attacks in the border areas and their consequences*. Ramallah: PCHR. Tilgjengelig fra http://www.pchrgaza.org/portal/en/index.php?option=com_content&view=article&id=10304:gaza-strip-attacks-in-the-border-areas-and-their-consequences&catid=56:fact-sheets-&Itemid=18 [lastet ned 16. mai 2014]
- Rudoren, J. (2013, 26. desember). Israeli Jets Strike Gaza Strip in Response to Rocket Attacks. *The New York Times*. Tilgjengelig fra http://www.nytimes.com/2013/12/27/world/middleeast/israeli-jets-strike-gaza-strip-in-response-to-rocket-attacks.html?_r=1& [lastet ned 9. mai 2014]
- UN OCHA (2013a). *Protection of civilians. Weekly 29 October - 4 November 2013*. Øst-Jerusalem: UN OCHA. Tilgjengelig fra

Respons Palestina: Sikkerhetssituasjonen på Gazastripen med fokus på Beit Hanoun

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2013_11_08_english.pdf [lastet ned 9. mai 2014]

- UN OCHA (2013b). *Protection of civilians. Weekly 24 - 30 December 2013*. Øst-Jerusalem: UN OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2013_12_31_english.pdf [lastet ned 9. mai 2014]
- UN OCHA (2014a). *Protection of civilians. Weekly 31 December – 6 January 2014*. Øst-Jerusalem: UN OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2014_01_10_english.pdf [lastet ned 9. mai 2014]
- UN OCHA (2014b). *Protection of civilians. Weekly 11 - 17 March 2014*. Øst-Jerusalem: UN OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2014_3_20_english.pdf [lastet ned 15. mai 2014]
- UN OCHA (2014c). *Protection of civilians. Weekly 8 – 14 April 2014*. Øst-Jerusalem: UN OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2014_4_16_english.pdf [lastet ned 9. mai 2014]
- UN OCHA (2014d). *Protection of civilians. Weekly 15 – 28 April 2014*. Øst-Jerusalem: UN OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2014_4_17_english.pdf [lastet ned 9. mai 2014]
- UN OCHA (2014e). *Protection of civilians. Weekly 29 April – 5 May 2014*. Øst-Jerusalem: UN OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2014_5_08_english.pdf [lastet ned 9. mai 2014]
- UN OCHA (2014f). *Protection of civilians. Weekly 6 – 12 May 2014*. Øst-Jerusalem: UN OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2014_5_15_english.pdf [lastet ned 16. mai 2014]

© Landinfo 2014

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.